

Размишљања о животу духа

Рухи институт

Књига 1

Размишљања о животу духа

Рухи институт

Књиге у серији:

Доле наведени наслови су из серије коју је осмислио Рухи институт. Сврха им је да буду коришћени као најважнији курсеви у систематском напору да ојачају способности како омладинаца, тако и одраслих за служење својим заједницама. Рухи институт такође развија и курсеве који се гранају из треће књиге која служи за обуку учитеља Бахаи сатова за децу, као и неколико курсева који су огранци пете књиге, намењених обуци аниматора за групе јуниора. Они су такође наведени на овој листи. Треба напоменути да се ова листа допуњава како искуство расте у овој области, те ће бити додати нови наслови када како одређени број наставних елемената, на којима се сада ради, достигну стадијум у коме смеју постати доступни јавности.

- Књига 1. Размишљања о животу духа
- Књига 2. Спремност за службу
- Књига 3. Подучавање деце 1. разред
Подучавање деце 2. разред
Подучавање деце 3. разред
Подучавање деце 4. разред
- Књига 4. Две Божије Објаве
- Књига 5. Ослобађање снага млађих омладинаца
Први импулс (1. огранак 5. књиге)
Ширење круга (2. огранак 5. књиге)
- Књига 6. Подучавање вере
- Књига 7. Корачање стазом службе
- Књига 8. Баха'у'лахов тестамент
- Књига 9. Стицање историјске перспективе
- Књига 10. Изградња устрепталих заједница
- Књига 11. Материјална средства
- Књига 12. (у настајању)
- Књига 13. Укључивање у друштвену акцију

Copyright © 2010, 2021 Рухи Фондација, Колумбија

Издавач задржава сва права. Издање 4.1.2.ПЕ.ПВ (привизорно издање) издато у фебруару 2021. године

Штампано у Србији.

Изворно издање је издато на шпанском језику под насловом „*Reflexiones sobre la vida del espíritu*”

Copyright © 1987, 1995, 2008, 2020 Рухи Фондација, Колумбија

ИСБН 978-958-59880-3-3

Permission for a limited printing of this book in Serbian has been granted by the Ruhi Institute.

Ruhi Institute

Cali, Colombia

Email: instituto@ruhi.org

Website: www.ruhi.org

Садржај

Неке идеје за туторе.....	v
Разумевање Баха'и списа.....	1
Молитва.....	13
Живот и смрт.....	29

Неке идеје за тусторе

Број локалитета широм света где се проучава *Размишљања о животу духа*, први од курсева Рухи института, у порасту су дуги низ година. У већини случајева материјал се чита и дискутује у групи пријатеља који се редовно састају као студијска група или су окупљени кроз кампању интензивног проучавања, или се срећу у кампу током школског распуста. У свим тим случајевима један члан групе служи као тустор. Однос тустора и осталих чланова групе није однос учитеља и ученика; сви су свесно укључени у процес у коме подједнако желе да нешто науче. Иато тако тустор није ни пасивни водитељ дискусија. Пошто је завршио довољан број курсева и предузео службу коју они подржавају, он или она су способни да помогну сваком члану групе да остваре циљ материјала који проучавају. Онима који служе као тустори за Рухи 1, идеје презентоване у овом уводу могу да буду од помоћи.

Учесници широм света долазе на овај институт из различитих околности и различитог су порекла. Неки су већ чланови Баха'и заједнице који желе да ојачају своју способност слижења Ствари коју су прихватили. Док је за друге то почетак истраживања Баха'и вере као религије. Има и оних који су привучени баха'и идеалима и желе да се упознају са циљевима и активностима заједнице. Све је већи и број младих људи који желе да развију своје капацитете да служе друштву, често кроз неки од програма које нуди Баха'и заједница, и похађање курса је за њих први корак.

Од самог почетка, битно је да сваком учеснику буде јасно да курсеви Рухи института утиру стазу служења човечанству којом сви ходимо сопственим темпом уз помоћ других и помажући другима. Корачање овом стазом подразумева испуњење двоструке моралне сврхе: неговање сопственог духовног и интелектуалног раста и допринос трансформацији друштва. Напредовање на стази условљено је развојем бројних способности и захтева разумевање и знање, духовне квалитете и похвалне ставове, као и мноштво способности и вештина. Извори знања на којима се базирају књиге овог Института су с једне стране учења Баха'и вере, а с друге акумулирано искуство светске баха'и заједнице у изградњи материјалне и духовне цивилизације. Баха'у'лахова визија онога какви бисмо могли да постанемо и цивилизације какву бисмо могли да изградимо је инспирација овог Института. Претпоставља се да су сви учесници, без обзира одакле потичу, отворени да прихвате ову визију која је експлицитна у сваком одељку сваке од ових књига.

У свету у коме су веровања и идеологије спремне да користе свако средство да би придобиле присталице, неко ко није упознат са Вером може да се упита каква је права сврха Рухи института, пре свега: „Да ли се од мене тражи да променим веру?“ или „Да ли ме зову да се прикључим религији?“ Таква питања дају тустору шансу да објасни циљ ових курсева како је горе приказано. Иако је природно да баха'и жели да се његов пријатељ прикључи

заједници, његово властито учење му забрањује, да се бави преобраћањем, то татор можда пожели додати. Корачање путем служења које су отворили курсеви института позива на све дубље разумевање Баха'у'лахових учења, које материјали смислено презентирају; сваки појединац треба да слободно и без икаквог притиска размисли о прихватању вере.

Зато није изненађујуће да ова прва књига почиње са питањем разумевања, које је централно у свим књигама у овом следу. Читање Светих текстова разликује се од читања хиљада страница са којима се особа сусреће током живота, те одељак „Разумевање Баха'и Списа“ жели да гаји навику свакодневног читања одломака Светог текста и медитацију о његовом значењу, навику која ће у многоне помоћи учесницима у ступању на стазу служења. Да би их у томе водио, татор мора да посвети доста пажње разумевању Баха'и текстова.

Баха'и списи садрже дубоке духовне истине, те како се трудимо да напредујемо у разумевању њиховог неограниченог значења, знамо да никада нећемо успети у томе у потпуности. Обично када први пут прочитамо текст, добијемо уопштено разумевање и то је почетна тачка Одељка1. Тако да пошто прочитамо цитат, „Побољшање света може се остварити чистим и добрим делима, похвалним и пристојним понашањем“, само питамо учеснике, „Како може да се постигне побољшање света?“ На први поглед, таква питања и вежбања делују превише једноставно. Но године искуства потврдиле су да је овакав почетак оправдан. Треба да се подсетимо да у журби да се нађу слојеви истина у цитату, не треба занемарити очигледно значење. Пажња дата овом првом нивоу разумевања показала су се као веома важна за дискусију у групи; подстиче јединство мисли до које се долази када лична мишљења обасја божанска мудрост.

Важно је напоменути да дуге расправе о појединим речима ван контекста не помажу у разумевању непосредног значења код већине одломака. Ипак, понекад је неопходно да се неке речи потраже у речнику. Још је боље уколико учесници науче да наслуће значење речи на основу контекста целе реченице или пасуса.

Да би се разумевање проширило ван граница непосредног значења, могу да помогну примери у којима идеје налазе конкретан израз. Томе служе вежбања. У Одељку 2, на пример, од учесника се тражи да одлуче, на основу претходно прочитаног одломка, да ли су неке особине похвалне или не. У сличној вежби у Одељку 4, тражи се да наброје пет врлина и процене да ли је могуће стећи их у одсуству истинољубивости – која се у Списима назива „темељом свих људских врлина“.

Како би постигла своју сврху, ова вежба захтева још дубље разумевање тако што тражи од учесника да размисле о неким импликацијама презентованих одломака. У Одељку 2, тражи се да одлуче да ли је исказ „Тако је мало добрих људи на свету да њихова дела немају никаквог утицаја“ истинит. Овде није намера да се добије само обично мишљење. Татор мора да се заустави и пита учесника за разлоге његовог одговора. Група треба да дође до закључка да је исказ неистинит, јер је у супротности са цитатом који му претходи. Пример овакве вежбе је и питање да ли баха'и смеју да исповедају своје грехе. Односи се на забрану исповести као начина ослобађања од греха у баха'и учењу, која није директно поменута ни у

једном од одломака који се проучавају, али може да се наслути у цитату, „Свакога дана се преиспитуј пре него што будеш позван на суд Божји.“

Вежбе никако немају амбицију да обухвате цео опсег значења садржаних у проучаваним одломцима. Тудор треба да размисли колико дискусија треба да задире у било коју од датих вежби. Треба имати на уму да дугачке расправе, у којима се помињу многи повезани, али периферни концепти, могу да умање учинак овог материјала. Свака група треба да успостави разуман ритам рада; учесници треба да имају утисак да поступно напредују у складу са својим могућностима. Тудор мора да остане концентрисан, како одељци не би били одрађени пребрзо и површно, без подробне анализе и вежбања; групе које овако напредују, само попуњавајући одговоре, никада не постижу трајне резултате.

Коначно, још једна тачка заслужна помене: на тудору је да осигура да сваки учесник у групи остане укључен у процес учења који гаји овај материјал. Подстицање учесника да говоре без примене било каквог притиска често представља проблем. Треба имати на уму од почетка да се он не решава тако што се постављају питања попут „Шта ово по теби значи?“ Оваква питања своде знање и истину на лично мишљење. Потом је тешко створити атмосферу у којој ће групна дискусија довести до бољег разумевања.

Други део књиге бави се, као и први, навиком која је суштинска за духовни живот – редовном молитвом. У уводном одељку експлицитно помиње „стазу служења“, наговештавајући да, за ходање овом стазом, морамо да будемо испуњени двоструком сврхом, што је тема којом ће се више бавити наредни курсеви.

Са овом темом у позадини, овај део истражује значај молитве. Приступ је сличан ономе објашњеном у претходним пасусима. Питања и вежбе су формулисани да унапреде разумевање значења проучаваних одломака из Списа. Како група напредује кроз овај део, тудор би можда требао да уклони сумњичавости анализирајући нека веровања укорењена у тумачења и праксе из прошлости. У неким традицијама ритуали и форме су поступно заклониле важност унутарњег стања, па многи занемарују неопходност молитве, која је за људску душу подједнако важна као што је храна за тело.

Овај део, пре свега, жели да код учесника пробуди жељу да „разговарају с Богом“, да Му се приближе. Међу идејама које се помињу јесу начин да се уђе у молитвено стање, став нашег срца и ума при молитви, као и услови које треба створити око себе било да смо сами или на скупу. После нешто размишљања о силама које ствара заједничка молитва, учесницима се предлаже да размисле о организовању молитвених скупова код своје куће.

Проучавање трећег дела књиге, „Живот и смрт“, ће код учесника, надамо се, ојачати посвећеност корачању стазом служења и подарити им дубље значење тога. Служба на овом свету најбоље се разуме у пуном контексту живота који се наставља и након земаљског постојања, продужавајући се заувек док наше душе напредују кроз Божје светове. У процесу образовања, за разлику од техничког обучавања, учесници треба да постану све свеснији значења и важности својих дела. Само уколико таква свест расте, показује искуство, они ће почети да виде себе као одговорне „власнике“ сопственог образовања.

Сваки одељак овога дела започиње цитатом из списка Баха'у'лаха, а потом следе вежбе. Језик ових цитата захтевнији је од оног у пређашња два дела. То, наравно, не значи да група треба да се задржава на тешким речима; тутор треба да се потруди да сви схвате централну идеју сваког одељка, чему служе вежбања.

С обзиром на природу теме, вежбе које се баве конкретним примерима су ретке. Већина је на концептуалном нивоу. Треба напоменути да нека питања из вежби не могу да се одговоре брзо или једноставно. Она су ту да подигну свест о овој теми; уколико учесници макар само размисле о овим питањима, циљ учења је постигнут.

Првих неколико одељака бави се односом тела и душе, који заједно чине људско биће на овом плану егзистенције. Централна идеја презентована у овим одељцима јесте да душа није физички ентитет; њена повезаност са телом може да се упореди са светлошћу у огледалу. Ни површинска прашина нити уништење огледала не могу да утичу на лепоту светлости. Смрт је само промена стања, прекид везе душе и тела; након тога душа вечно напредује ка свом Створитељу.

Потом се овај део окреће питању смисла живота – спознати Бога и досћи у Његово присуство. Дискусија се овде врти око две широке теме. Прва је сврха нашег живота на земљи, а друга је путовање душе након смрти. Душа је Божји знак и може да одражава сва Његова имена и атрибуте. Међутим то је само латентан потенцијал у човеку који може да се развије само уз помоћ Божјих Објава, тих светих Бића која се појављују с времена на време како би водила човечанство. Путем духовног образовања које Они доносе, благо сакривено у нама може да се разоткрије.

Што се тиче путовања душе након смрти, представљена је серија идеја о којима учесници треба да размишљају: да они који су одани Богу достижу истинску срећу; да нико не зна свој крај, те стога треба да опраштамо једни другима, а не да се сматрамо супериорним; да ће у наредном свету душа наставити да напредује и да ће нам духовне особине развијене на овом свету бити од помоћи; да ћемо препознати своје вољене у оностраном царству, да ћемо се сећати својих живота на овом свету и да ћемо се наћи у друштву светих душа.

Део се завршава одломком из списка Баха'у'лаха у којима нас уверава о добробитима следећег света и позива нас да не дозволимо променама и околностима овог живота да нас растуже. Од учесника се онда тражи да размисле о импликацијама онога што су проучавали на њихове животе.

Разумевање Баха'и списа

Сврха

Оснажити навику свакодневног
читања одломака из Светих списа и
размишљања о њиховом значењу

ОДЕЉАК 1

Сврха овог дела је да вам помогне да развијете и ојачате навику свакодневног читања одломака из Светих списа и да размислите о њиховом значењу. Овај део почиње једноставном вежбом у којој се тражи да прочитате по једну реченицу из Списа и одговорите на питање чији је одговор сама прочитана реченица. Иако је веома лака, ова вежба ће вам помоћи да размислите о значењу ових исказа и да их научите напамет.

„Бољитак света може се постићи кроз чиста и добра дела, кроз похвално и долично понашање.“¹

1. Како се може постићи бољитак света? _____
_____
_____

„Пазите, о људи Баха, да не ходате путевима оних чије се речи разликују од њихових дела.“²

2. Чијим путевима не смемо да ходимо? _____
_____
_____

„О, сине постојања! Преиспитај себе свакога дана пре него што будеш позван на суд...“³

3. Шта треба чинити пре него што будемо позвани на суд? _____
_____
_____

„Реците, о браћо! Нека дела, а не речи, буду ваш украс.“⁴

4. Шта треба да буде наш прави украс? _____
_____

„Свете речи и чиста и добра дела уздижу се до рајске славе.“⁵

5. Шта чине свете речи и чиста и добра дела? _____
_____
_____

ОДЕЉАК 2

Следи неколико вежби повезаних са цитатима које сте прочитали. Оне треба да вам помогну да размислите о значењу ових одломака у групи и не треба да се раде механички. То не значи да свака вежба захтева дужу дискусију. Међутим, када су вежбе теже, ваш татор ће вам помоћи да их темељно проучите.

1. Похвално значи нешто што заслужује хвалу. Шта је од наведеног похвално?

Бити добар радник

Поштовати друге

Бити марљив

Бити лажљив

Бити лењ

Служити другима

2. Шта значи реченица „пре него што будеш прозван на суд“? _____

3. Одлучите да ли су следеће изјаве тачне или нетачне:

Толико је мало добрих људи на свету да њихова дела немају никакав учинак.

Нешто је исправно када је у скалду са мишљењима других људи.

Нешто је исправно када је у складу са учењима Божијим.

4. Која од наведених дела су чиста и богоугодна:

Подучавати веру

Крађа

Бринути за децу и поучавати их

Молити за напредак других

Рећи ситну лаж да би се извукли из неприлике

Помагати другима и очекивати награду

5. У којим од следећих ситуација се речи особе разликују од њених дела?

Неко стално понавља да треба да будемо уједињени, али се понаша тако да изазива конфликте.

Неко хвали вредности чедног живота, али има ванбрачне сексуалне односе.

Неко повремено пије алкохол иако тврди да следи религију која то забрањује.

_____ Неко пропагира једнакост жена и мушкараца, али женама плаћа мање него мушкарцима за исти посао.

6. Да ли је баха'има дозвољено да исповеда грехе другој особи? _____

7. Шта треба да раде уместо да се исповеде? _____

8. Шта значи „рајска слава“? _____

9. Какав је утицај лоших дела на свет? _____

10. Какав утицај имају лоша дела на оне који их чине? _____

ОДЕЉАК 3

Прочитајте следеће одломке из Списа и размислите о њима. Затим покшајте да их запамтите.

„Истинољубивост је темељ свих људских врлина.“⁶

1. Шта је темељ свиј људских врлина? _____

„Без истинољубивости, напредак и успех, у свим световима Божјим, немогући су за било коју душу.“⁷

2. Шта није могуће без истинољубивости? _____

„Улепшајте своје језике, о људи, истинољубивошћу, и украсите своје душе украсом поштења.“⁸

3. Чиме треба улепшати језике? _____

4. Чиме треба украсити своје душе? _____

„Нека ти око буде крепосно, рука верна, твој језик истинољубив, а срце просветљено.“⁹

5. Како треба да буде наше око? _____ Наша рука? _____
Наш језик? _____ Наше срце? _____

„Они који бораве унутар Светилишта Божјег и постављени су на седиштима вечне славе, одбиће, па макар умирали од глади, испружити своје руке и незаконито присвојити власништво свог суседа, колико год срамотан и презира вредан он био.“¹⁰

6. Шта не би требало учинити чак и када бисмо умирали од глади? _____
_____
_____

ОДЕЉАК 4

Као што сте вероватно и приметили у другом поглављу, неке од вежби захтевају одређене одговоре. У том случају, ако постоји сумња око одговора, ваш татор ће вам помоћи да стигнете до жељеног закључка. За друге вежбе, дискусија је довољна, а татор може да прихвати различите одговоре учесника. У наредном, питању број четири, иако је сложено, спада у прву врсту, а питање број шест спада у другу врсту.

1. Истинољубивост је основа свих људских врлина. Наведите пет врлина. _____
_____
_____
2. Можемо ли да стекнемо те врлине без истинољубивости? _____
3. Одлучите да ли су ове изјаве тачне или нетачне:
- _____ Особа може да буде праведна иако говори лажи.
  - _____ Неко ко краде може да има верну руку.
  - _____ Верна рука никада не дира оно што јој не припада.
  - _____ Читати порнографске књиге и часописе супротно је Баха'у'лаховом савету да треба да имамо око које је чисто.
  - _____ Истинољубивост значи не лагати.
  - _____ Поштење је украс душе.
  - _____ Особа која није истинољубива не може духовно да напредује.
  - _____ У реду је говорити лажи с времена на време.
  - _____ Крађа је прихватљива у Божијим очима ако је човек гладан.

_____ Узети нешто без дозволе власника, размишљајући како ћемо касније вратити, није крађа.

_____ Кад поступамо поштено и праведни смо, истинољубиви, наше срце је просветљено.

_____ Немогуће је успешно водити посао, а да не вараш мало.

4. Да ли је могуће самог себе лагати? _____

5. Шта губимо кад изговоримо лаж? _____

6. Какав би био свет када бисмо сви били истинољубиви и поштени? _____

ОДЕЉАК 5

Проучите следеће цитате и покушајте да их научите напамет. Запамтити цитате из Списа је врло захвално и треба уложити сваки напор да то учините. Ипак, постоје неки људи који, из различитих разлога, налазе учење напамет готово немогућим. Ако ви имате ту потешкоћу, тада би требало да покушате да научите цитате тако добро да можете да изразите идеју речима што је ближе могуће оригиналном тексту.

„Љубазан говор је магнет за људска срца. Он је хлеб духу, он заодева речи у значење, он је извор светла мудрости и разумевања...“¹¹

1. Како се љубазан говор може описати? _____

---

2. Какав учинак има љубазан говор на речи? _____

„О, ви љубљени од Господа! У овој светој Диспензацији, сукоби и препирањеникако нису дозвољени. Сваки агресор лишава се Божије милости.“¹²

3. Према горњем цитату шта није дозвољено у овој Диспензији? _____

---

4. Шта агресор чини сам себи? _____

„Ништа не може, на овај Дан, више да науди овој Ствари од неслоге и раздора, сукобљавања, отуђености и равнодушности међу миљеницима Божијим.“¹³

5. Каква стања могу највише да науде Ствари Божјој? _____
_____
_____

„Не задовољавајте се исказивањем пријатељства само речима; нека ваша срца горе љубазном добротом за све које сретнете.“¹⁴

6. Каква врста пријатељства не сме да нас задовољи? _____
_____
7. Шта треба жарко да гори у нашем срцу? _____
_____

„Кад се појави мисао о рату супротставите јој снажнију мисао о миру. Мисао мржње мора да буде уништена снажнијом мишљу о љубави.“¹⁵

8. Зашто се треба супротставити мислима о рату? _____
_____
9. Зашто треба да се уништи мисао мржње? _____
_____

ОДЕЉАК 6

Имајући на уму горње цитате, решите следеће вежбе.

1. На који начин љубазан говор делује попут магнета? _____
_____
2. Одлучите да ли следеће реченице произилазе из љубазног говора:
- _____ „Немој да ме смараш!“
- _____ „Зашто то не разумеш?“
- _____ „Можете ли мало да причекате, молим вас?“
- _____ „Каква ужасна деца!“
- _____ „Хвала вам, врло сте љубазни.“
- _____ „Немам времена сада. Имам посла.“

3. У којим од следећих ситуација су присутни конфликт и свађа?
- Две особе изражавају различите идеје о истој теми током консултација.
  - Две особе се љутито расправљају током консултације.
  - Две особе не долазе више на недељно молитвено окупљање, јер не говоре једна с другом.
  - Чланови тима који сарађују на заједничком пројекту стално се жале и међусобно оптужују да они други не раде свој удео.
4. Које од следећих ситуација указују на отуђење?
- Два пријатеља се не поздрављају на улици.
  - Неко стиже на молитвени скуп и сви га топло поздрављају.
  - Иако су љубазни једно према другом, два члана групе не желе да заједно сарађују у пројекту.
5. Одлучите да ли су следеће реченице тачне или нетачне:
- Човек треба да каже другима тачно оно што мисли и није важно да ли су њихова срца повређена.
  - У реду је говорити лажи да би се избегао сукоб.
  - Сукоб се може превладати љубављу и љубазношћу.
  - Речи имају већи утицај када су изговорене с љубављу.
  - У реду је препирати се са неким ако је то његова кривица.
  - Човек има право да буде оштар према другима када је болестан или тужан.
  - Није љубазно смејати се другима када у нечему погреше.
  - Спомињање мана других је у реду јер то није оговарање.
  - Када постоје замерке међу пријатељима, свако од њих треба да уложи посебан труд да се приближи другоме.
  - Када постоје замерке, свако треба да причека док други не уложи труд да му се приближи.

ОДЕЉАК 7

Проучите следеће цитате и запамтите их:

„... оговарање прекида светлост срца и гаси живот душе.“¹⁶

„Немој удисати грехове других док год си и сам грешник.“¹⁷

„Не говори зло, да га не би чуо упућеног теби и не увеличавај мане других да се твоје сопствене мане не би учиниле великима...”¹⁸

„О, сине постојања! Како можеш да заборавиш сопствене мане и бавиш се манама других? Ко тако чини Ја га проклињем.”¹⁹

1. Какав учинак има оговарање на онога ко оговара? _____
_____
2. Чеге треба да будемо свесни пре размишљања о греховима других? _____
_____
3. Шта ће нам се догодити ако увеличавамо туђе мане? _____
_____
4. Чеге треба да се сетимо кад размишљамо о манама других? _____
_____

ОДЕЉАК 8

Имајући на уму горње цитате, решите следеће вежбе.

1. Шта се догађа са напретком душе онога ко се усредредио на мане других? _____
_____
2. Какав учинак има оговарање на заједницу? _____
_____
3. Шта чините када пријатељ почне да говори о манама неке друге особе? _____
_____
4. Одлучите да ли су следеће изјаве тачне или нетачне:

_____ Ако говоримо о нечијим правим намерама, не оговарамо.
_____ Ако говоримо о нечијим квалитетима и његовим манама у исто време, не оговарамо.
_____ Оговарање је постало обичај у нашем друштву и морамо да развијемо дисциплину да га избегавамо.
_____ Ако онај који нас слуша обећа да неће да понови оно што кажемо о другој особи, нема ништа лоше у оговарању.
_____ Оговарање је један од највећих непријатеља јединства.

- _____ Ако стекнемо навику да разговарамо о другим људима све време, у опасности смо да паднемо у оговарање.
- _____ Када се на састанку Месног духовног већа разговара о способностима различитих људи да би им се задали одређени задаци, то је оговарање.
- _____ Када осетимо потребу да оговарамо, треба да размишљамо о сопственим манама.
- _____ Када знамо да особа ради нешто што штети Вери или заједници, треба разговарати о томе са осталим бахајцима.
- _____ Када знамо за некога ко ради нешто што штети Вери или заједници, треба само обавестити Месно духовно веће.
- _____ Није погрешно да брачни пар разговара о манама других људи јер они не смеју да имају тајне.

ОДЕЉАК 9

Сврха овог дела је, као што је на почетку речено, да помогне учесницима да развију навику свакодневног читања Светих списа и да размишљају о њиховом значењу. Читање Божјих стихова свакога јутра и вечери, како нас Бахаулах учи, подстиче духовни развој. Следећи одломак нас подсећа на благослове који проистичу из испуњавања те обавезе. Покушајте да га научите напамет.

„Уроните у океан Мојих речи, како бисте разоткрили његове тајне и нашли бисере мудрости скривене у његовим дубинама.“²⁰

Пошто сте завршили овај део, можда ћете желети да набавите књигу Бахаулахових списа и читате их свакога дана. „Скривене речи“ су добар избор.

БИБЛИОГРАФИЈА

1. Bahá'u'lláh, citirao Shoghi Effendi u knjizi *The Advent of Divine Justice* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2006., 2018.), p. 39, str. 36–37.
2. *Odlomci iz Spisa Bahá'u'lláha* p. 8, str. 345.
3. Bahá'u'lláh, *Skrivene reči*, s arapskog br. 31, str. 13.
4. Ibid., s perzijskog br. 5, str. 33.
5. Ibid., s perzijskog br. 69, str. 62.
6. 'Abdu'l-Baha, citirao Shoghi Effendi u knjizi *The Advent of Divine Justice*, p. 40, str. 39.
7. Ibid.
8. *Odlomci iz spisa Bahá'u'lláha*, CXXXVI, p. 6, str. 336.
9. *Tablets of Bahá'u'lláh Revealed after the Kitáb-i-Aqdas* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1988., 2005.), br. 9.5, str. 138.
10. *Odlomci iz spisa Bahá'u'lláha*, CXXXVII, p. 3, str. 338.
11. Ibid., CXXXII, p. 5, str. 327.
12. *Will and Testament of 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 1944., izdanje 2013.), str. 26.
13. *Odlomci iz spisa Bahá'u'lláha*, V, p. 5, str. 8.
14. Iz govora održanog 16. i 17. oktobra 1911. godine, objavljenog u knjizi *Pariški govori: Govori koje je održao 'Abdu'l-Bahá 1911. godine* br. 1.7, str. 1.
15. Iz govora koji je 'Abdu'l-Bahá održao 21. oktobra 1911. godine, ibid., br. 6.7, str. 14.
16. *Odlomci iz spisa Bahá'u'lláha*, CXXV, p. 3, str. 300.
17. *Skrivene reči*, s arapskog br. 27, str. 12.
18. Ibid., s perzijskog br. 44, str. 50.
19. Ibid., s arapskog br. 26, str. 12.
20. *Odlomci iz spisa Bahá'u'lláha*, LXX, p. 2, str. 154.

Молитва

Сврха

Размишљање о значају молитве
и развијање навике редовног
мољења

ОДЕЉАК 1

Курсеви Рухи института служе томе да помогну учесницима да корачају стазом служења. Ходамо овом стазом покретани двоструком моралном сврхом – да духовно и интелектуално растемо и да допринесемо трансформацији друштва. Ова два аспекта наше сврхе су нераздвојна. Баха'у'лах нас бодри у једном одломку:

„Не замајавајте се властитим бригама; нека вам мисли буду управљене ка оном што ће поспешити добробит човечанства и очистити срца и душе људи.“¹

У другом одломку јасно каже:

„...сврха ради које су смртни људи, из ништавила, крочили у царство постојања јесте да могу да раде на побољшању света и да заједно живе у слози и хармонији.“²

У вези нашег унутарњег стања каже:

„Чисто срце је попут огледала; изглачај га љубављу и одвојеношћу од свега сем Бога, како би истинско сунце заблистало у њему и сванула вечна зора.“³

Абду'л-Баха нам каже:

„Срца вам морају бити чиста, а намере искрене да бисте могли да примите божанске дарове.“⁴

1. На шта треба да нам буду усмерене мисли и интересовања? _____
_____
_____
2. Ради које сврхе смо искорачили из ништавила у царство постојања? _____
_____
_____
3. Чиме треба да глачамо огледало својих срца? _____
_____
4. Који су неки од услова за привлачење божанских дарова? _____
_____

5. Да ли је нешто од следећег истина?

- Треба се пре свега бринути о себи, а тек онда о другима.
- Ако стално помажеш другима заборавићеш на властите циљеве.
- Сам си себи највећи пријатељ.
- Најважније је пронаћи шта те чини срећним.
- Следи своје снове и остварићеш срећу.
- Нема везе шта радиш догод тиме никога не повређујеш.
- У реду је да су ти мотиви себични уколико учиниш и нешто добро.

ОДЕЉАК 2

Уверење које је најважније за наш двоструки циљ јесте да смо сви створени као племенита бића. Баха'у'лах каже:

„О сине Духа! Створих те богатим, зашто се спушташ у сиромаштво? Племенитим те створих, зашто унижаваш себе? Из суштине знања дадох ти постојање, зашто тражиш просветљење од иког другог осим Мене? Обликовах те од глине љубави, зашто се бавиш другим? Усмери поглед ка самоме себи, како би Ме нашао где стојим унутар тебе, моћан, силан и самодовољан.“⁵

1. Попуњавање празнина ће вам помоћи да размислите о овом одломку.

„О сине духа! Створих те _____, зашто се _____ у _____? _____ те _____, зашто _____ себе? Из _____, дадох ти постојање, зашто _____ од иког другог, _____? Обликовах те од глине _____, зашто се _____? Усмери _____ ка _____ како би _____ где стојим унутар тебе _____, _____ и _____.“

Да би били верни племенитости својих душа, треба да се окренемо ка Извору свога бића и од Њега затражимо просветљење. Најбољи начин за то јесте кроз молитву. Шоги Ефенди, Чувар вере, каже да је главни циљ „развој појединца и друштва путем стицања духовних врлина и моћи. Људска душа мора да се нахрани, а ту духовну храну најбоље пружа молитва.“⁶

ОДЕЉАК 3

Бог је Свезнајући, Премудри. Створио нас је и зна шта је у нашим срцима и шта је најбоље за нас. Њему нису потребне наше молитве. Зашто се онда молимо?

Абду'л-Баха каже:

„У најузвишенијој молитви, људи моле само због љубави према Богу, не зато што се боје Њега или пакла, или се надају награди или рају... Кад се човек заљуби у људско биће, он се не може суздржати од спомињања имена свог вољеног. Колико ли је тек онда много теже суздржавати се од спомињања Имена Божјег када Га заволимо... Духовни човек не налази ужитак ни у чему осим у спомињању Бога.“⁷

Као одговор на питање објаснио је:

„Ако један пријатељ воли другога, зар није природно да то жели и да каже? Иако зна да је тај пријатељ свестан његове љубави, не жели ли и даље да му прича о њој?... Истина је да Бог зна жеље свих срца; али порив према молитви је природан и извире из човекове љубави према Богу.“⁸

1. Довршите следеће реченице:

а. У _____ молитви, ми _____ само _____ према Богу, не зато што плашимо Њега или _____, или се надамо да _____ или _____.

б. Када се _____ у друго људско биће, тешко нам је да се _____ од помињања _____ свог _____ .
Колико је тек онда _____ судржати се од _____
Имена _____ када Га _____ .

в. Духовна особа не налази _____ ни у чему другом осим у спомињању _____ .

2. Зашто се молимо? _____
_____

3. Шта значи фраза „помињање Бога“? _____
_____

4. Шта је највећа жеља особе која је заљубљена? _____
_____

5. Одакле потиче жеља за молитвом? _____
_____

ОДЕЉАК 4

У молитви коју је Баха‘у‘лах објавио читамо:

„Преклињем те... да од моје молитве начиниш ватру која ће спалити велове који ме одвајају од Твоје лепоте, и светлост која ће ме водити ка океану Твога Присуства.“⁹

У истој молитви тражимо од Бога:

„Учини ми молитву, О мој Господе, извором животворне воде од које ћу живети догод Твоја владавина траје и помињати Те у свим Твојим световима.“¹⁰

1. У ком смислу молитва може бити попут ватре? Шта она сагорева? _____
_____
2. Наведите неке велове које нас одвајају од Бога? _____
_____
3. Може ли молитва бити попут светлости? Куда нас води? _____
_____
4. Може ли молитва бити попут извора животворне воде? Шта она доноси нашим душама? _____
_____

ОДЕЉАК 5

Прочитајте и размисли те о следећим речима Абду‘л-Бахаа:

„Ништа није слађе у свету постојања од молитве. Човек треба да живи у стању молитве. Најблаженије стање је стање молитве и заклињања. Молитва је разговор са Богом. Највеће достигнуће или најслађе стање није ништа друго од разговора са Богом. Он ствара духовност, ствара обзирност и небеске осећаје, ствара нова привлачења краљевству Божјем и узрокује осетљивост на вишу интелигенцију.“¹¹

1. Шта је најслађе стање у свету постојања? _____
_____

2. Шта значи „стање молитве”? _____
 _____
 _____
3. Помени неке од атрибута које ствара молитва: _____
 _____
 _____
4. Подсетите се цитата које си проучавао у овим одељцима и напиши неколико фраза природи молитве:
 Молитва је _____
 Молитва је _____
 Молитва је _____
 Молитва је _____
 Молитва је _____

ОДЕЉАК 6

Проучите следеће речи Баха'у'лаха и размислите о њима:

„Интонирај, о мој слуго, Божје стихове које си примио, онако како их изговарају - они који се примакоше Њему, да би милозвучност твоје песме могла да надахне твоју сопствену душу и привуче срца свих људи. Ономе ко тако говори, у осами своје собе, стихове које је Бог открио, анђели преноситељи Свемогућега ће широм распршити мирис речи изречених његовим устима и учинити да закуца срце сваког праведног човека. Иако ће, можда, испрва, бити несвестан њена учинка, ипак ће врлина милости која му је додељена морати пре или касније ивршити утицај на његову душу. Тако су тајне Откровења Божјег успостављене вољом Онога који је извор снаге и мудрости.“¹²

1. Шта значи реч „интонирати”? _____
 _____
2. Како би требало интонирати стихове Бога? _____
 _____
 _____

3. Шта значи реч “рецитовати”? _____
_____
4. Шта значи реч “распршити”? _____
_____
5. Какав ће учинак имати милозвучност наше песме на срца свих људи? _____
_____
6. Какав утицај може сласт наше мелодије да има на срца других људи? _____
_____

ОДЕЉАК 7

Можда ћете хтети да научите напамет следећа два одломка из молитве Баха‘у‘лаа:

„О, Боже, мој Боже! Не гледај на моја надања и дела, не, радије се осврни поглед на Твоју вољу која је обухватила небеса и земљу. Тако ми Твојег највећег Имена, о Ти Госпoде свих народа! Пожелeо сам само оно што Ти желиш, а љубио само оно што Ти Љубиш.“¹³

„Превисоко си Ти да би, похвала оних који су Ти близу, досегла небо Твоје близине, или да птице срдаца оданих Теби стигну до Твојих врата. Сведочим да си Ти посвећен изнад свих својстава и свет изнад свих имена. Нема другог Бога осим Тебе, Свевишњeга, Свеславнога.“¹⁴

ОДЕЉАК 8

Абду’л-Баха каже:

„Слуги приличи да моли и тражи помоћ од Бога и да преклиње за Његову помоћ. То приличи положају слуге, а Господ ће одредити штагод пожели, у складу са Својом свепрoжимајућом мудрошћу.“¹⁵

Објашњава нам:

„Дух има утицај; молитва има духовну моћ. Зато, молимо ‘О, Боже! Исцели болесног!’ Можда ће Бог одговорити. Да ли је важно ко моли? Бог ће одговорити на молитву сваког слуге ако је та молитва хитна. Његова милост је неизмерна, неограничена. Он одговара на молитве свих Својих слугу. Он одговара на молитву ове биљке. Биљка можда моли ‘О, Боже! Пошаљи ми кишу!’ Бог одговара на молитву и биљка расте. Бог ће одговорити свакоме.“¹⁶

Природно је да у молитвама тражимо од Бога да испуни наше потребе. Тако да се молимо за своје и за здравље својих ближњих, молимо се за материјални и духовни напредак својих породица и молимо се за вођство. Тражимо снагу, веру и потврду на стази служења. Молећи се Богу треба, наравно, да мислимо да је наш животни циљ потчињавање наше воље Његовој вољи. Стога треба да молимо да се испуни Његова воља и да будемо спремни да јој се потчинимо. Ако научите напамет следећа речи Абду'л-Бахаа, послужиће вам као извор радости и подршке у свакој прилици:

„О ти који окрећеш своје лице ка Богу! Затвори очи за све друго и отвори их за царство Свеславнога. Све што желиш тражи само од Њега. Једним погледом Он испуњава стотине хиљада надања, лечи стотине хиљада неизлечивих болести, климнувши главом ставља мелем на сваку рану, овлашним погледом ослобађа срца од окова туге. Он чини како Он чини, а шта онда нама преостаје? Он спроводи вољу Своју, заповеда шта пожели. Онда је боље да покорно погнеш главу и ставиш сву своју веру у Премилостивога Господа.“¹⁷

ОДЕЉАК 9

Из свега што смо проучавали до сада, јасно је да је окретање Богу у молитви витални предуслов духовног живота. Како је само пријатно молити се Богу одмах после буђења ујутру, као и пред спавање увече. Време које дневно проведемо у молитви као и број изречених молитви зависи од наших потреба и духовне жеђи. Увек можемо да бирамо међу многим молитвама Баха'у'лахаа, Баб-а и Абду'л-Бахаа. Баха'у'лах је открио и три обавезне дневне молитве. Шоги Ефенди каже:

„Постоје три дневне обавезне молитве. Најкраћа се састоји од једног стиха који се треба изговорити једном у двадесет и четири сата, у подне. Средња молитва се треба изговорити три пута дневно, ујутро, у подне и увече. Дугачка молитва која је најсложенија од три треба се изговарати једном у двадесет и четири сата, а у време када човек осећа потребу за тим.“

„Верник потпуно слободно може да одабере било коју од ове три моливе, али је дужан да изговори барем једну од њих, а у складу са било каквим упутствима које их прате.“¹⁸

И он наставља да каже:

„Ове обавезне дневне молитве, заједно са још неколико посебних, попут Молитве исцељења, Ахмадове плоче, Баха'у'лах је заоденуо нарочитом моћи и значајем и зато их као такве треба и прихватити, а верници би требало да их изговарају са непомућеном вером и поуздањем, да би кроз њих могли да ступе у много ближе заједништво са Богом и да се потпуније поистовете са Његовим законима и поукама.“¹⁹

Три обавезне молитве се изговарају појединачно. Заједничка обавезна молитва коју изговара окупљена група не постоји у Баха'и вери. Молитва за мртве је једина прописана молитва која се изговара заједнички. Чита је пре сахране један од присутних, док остали ћутке слушају.

1. Шта значи „обавезна“? _____
_____
2. Колико је обавезних молитви открио Баха'у'лах? _____
_____
3. Да ли све три молитве треба да свакоднево изговарамо? _____
_____
4. Уколико одаберемо Дугачку обавезну молитву, колико пута дневно треба да изговарамо? _____
_____
5. Колико пута дневно треба да изговарамо Средњу обавезну молитву? _____
_____
6. Колико пута дневно се изговара Кратка обавезна молитва? _____
_____
7. Помените неке молитве које имају нарочиту моћ: _____
_____
8. Ако нисте већ учинили, научите напамет Кратку обавезну молитву:
„Сведочим, О Боже мој, да си ме створио да бих те упознао и обожавао. Сведочим у овом часу о својој немоћи и Твојој моћи, о свом сиромаштву и Твом богатству. Нема Бога осим Тебе, Помагача у невољи, Самодовољног.“²⁰
9. Чему сведочимо у овој молитви? _____
_____

ОДЕЉАК 10

Треба да знамо да поред благослова које добијамо придржавајући се заповести о обавезној молитви и душевне хране коју нам пружа појединачно изговарање молитви, душу нам уздиже и слушање молитви на окупљањима, било да су велика или мала. Баха'у'лах нам каже:

„Окупљајте се у највећој радости и пријатељству и изговарајте молитве које је открио милосрдни Господ. Тако ће се врата истинскога знања отворити вашем унутарњем бићу, те ћете осетити да су вам душе обдарене устрајношћу, а срца блиставом радошћу.“²

Свима нама велику радост доноси што знамо како се широм света хиљадама умножавају молитвена окупљања, на којима се пријатељи и комшије заједнички обраћају Богу. Универзална кућа правде пише:

„Молитвена окупљања су места на која може да дође свака душа, да удахне небеске миомирисе, искуси сласт молитве, медитира о Божјој речи, да буде понесена на крилима духа и да разговара са Вољеним. Стварају се осећања другарства и заједничког циља, посебно кроз наглашене духовне разговоре који се спонтано дешавају у таквим приликама којима се отварају капије ’града људског срца’.“²²

Када осетимо потребу за молитвом, мирно сачекамо који тренутак да бисмо очистили ум од световних ствари. Док се молимо усредсређујемо се на Бога. Пошто изговоримо молитве, остајемо неко време у тишини и не крећемо нагло у неку другу активност. Исто то важи и док слушамо молитве других људи на скупу. У тим приликама задржавамо молитвени став и пратимо изговорене речи као да их ми сами рецитујемо.

1. У каквом стању духа треба да се окупимо ради читања Божјих стихова? _____

_____

2. Какав ће бити учинак нашег окупљања ради читања Божјих стихова? _____

_____

_____

3. Молитвена окупљања су места где свака душа може:

— _____,

— _____,

— _____,

— _____,

— _____, и

— _____.

4. Каква осећања се стварају на молитвеним окупљањима? _____

_____

5. Какав учинак имају узвишени духовни разговори који се спонтано дешавају на молитвеним окупљањима? _____

_____

6. Напишизе неколико речи о односу поштовања који треба да имамо при молитви било да смо сами или на скупу.

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

ОДЕЉАК 11

Први део ове књиге бавио се навиком свакодневног читања одломака из Списа и размишљању о њиховом значењу. Овде сте разматрали значај молитве и , као резултат тога, оснажили своју навiku да се свакодневно молите. Претходни део вам је скренуо пажњу на важност заједничких молитвених окупљања. Све што сте проучавали до сада припремило вас је да предузмете, ако желите, први корак на стази служења: организовање молитвеног окупљања.

Као почетни корак, можда бисте желели да научите напамет неколико молитви и да нађете прилику да их поделите са неким пријатељима. Истовремено, треба да присуствујете барем једном молитвеном скупу у својој заједници и да их снажно подржавате. Након тога, можете да у својој кући почнете да редовно организујете молитвене скупове на које ћете позивати пријатеље, родбину и комшије. Често два-три учесника овог курса заједнички организују молитвени скуп.

Као што претпостављате, нема формуле по којој такви скупови треба да се организују. Но, то је увек окупљање пријатеља на коме се изговарају молитве, читају одломци из Списа и воде инспиративни разговори – све то у наглашено духовној атмосфери. У контексту организовања молитвених скупова, можете ли да кажете неку реч о следећим идејама?

Топло и љубазно позивање: _____

_____

_____

_____

Одржавање атмосфере поштовања: _____
_____
_____

Промовисање радосног другарства: _____
_____
_____

Подстицање духовно уздижућих разговора: _____
_____
_____

БИБЛИОГРАФИЈА

1. *Odlomci iz Spisa Bahá'u'lláha*, XLIII, p. 4, str. 93.
2. Bahá'u'lláh, u *Trustworthiness: A Compilation of Extracts from the Bahá'í Writings*, sastavio Odjeljenje za istraživanje Univerzalne kuće Pravde (London: Bahá'í Publishing Trust, 1987.), br. 21, str. 5.
3. *The Call of the Divine Beloved: Selected Mystical Works of Bahá'u'lláh* (Haifa: Svetski Bahá'í centar, 2018.), br. 2.43, str. 31.
4. Iz govora održanog 5. Maja 1912. godine, objavljenog u *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012.), str. 127.
5. Bahá'u'lláh, *Skrivene reči*, s arapskog br. 13, str. 7-8.
6. Iz pisma napisanog 8. decembra 1935. u ime Shoghija Effendija, objavljenog u *Molitva i život u pobožnosti: Zbirka odlomaka iz Spisa Bahá'u'lláha, Bába i 'Abdu'l-Baháa, te pisama Shoghija Effendi i Univerzalne kuće Pravde*, sastavio Odjel za istraživanje Univerzalne kuće Pravde, br. 71.
7. Reči 'Abdu'l-Baháa, koje je citirao J. E. Esslemont, *Bahá'u'lláh i nova era: Izgradnja mirne i globalne civilizacije*, str. 106.
8. Ibid.
9. Bahá'u'lláh, u *Bahá'í Prayers: A Selection of Prayers Revealed by Bahá'u'lláh, the Báb, and 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing Trust, 2002., 2017.), str. 7-8.
10. Ibid., str. 9.
11. Riječi 'Abdu'l-Baháa, citirane u časopisu *Star of the West*, vol. 8, br. 4 (17. maja 1917.), str. 41.
12. *Odlomci iz spisa Bahá'u'lláha*, CXXXVI, p. 2, str. 334; takođe u *Bahá'í molitve*, str. iii.
13. Bahá'u'lláh, u *Bahá'í Prayers*, s. 8-9.
14. Ibid., str. 12.
15. 'Abdu'l-Bahá, u *Molitva i život u pobožnosti*, br. 24.
16. Iz govora kojeg je 5. avgusta 1912. održao 'Abdu'l-Bahá, objavljenog u *The Promulgation of Universal Peace*, str. 345.

17. *Selections from the Writings of 'Abdu'l-Bahá* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2010., tisak 2015.), br. 22.1, str. 75-76.
18. Iz pisma napisanog 10. januara 1936. u ime Shoghija Effendija, objavljeno u *Molitva i život u pobožnosti*, br. 61.
19. Iz pisma napisanog 10. januara 1936. u ime Shoghija Effendija, citirano u *Bahá'í Prayers*, str. 301.
20. Bahá'u'lláh, u *Bahá'í Prayers*, str. 4.
21. Bahá'u'lláh, u *Molitva i život u pobožnosti*, br. 68.
22. Iz poruke od 29. decembra 2015., objavljene u *Framework for Action: Selected Messages of the Universal House of Justice and Supplementary Material, 2006–2016* (West Palm Beach: Palabra Publications, 2017.), br. 35.49, str. 232.

ЖИВОТ И СМРТ

Сврха

Разумети да живот не чине само промене и прилике овога света, већ да истински значај живота лежи у развоју душе

ОДЕЉАК 1

Људска душа је изнад материје и физичког света. Абду'л-Баха објашњава у једном од Својих говора:

„Ова материјална тела састављена су од атома; када ти атоми почну да се раздвајају, настаје распадање и тада наступа оно што зовемо смрт...„

„Са душом није тако. Душа није комбинација елемената, не састоји се од мноштва атома, она је једна нерастворива субстанца и стога је вечита. У потпуности је изван реда физичке творевине; она је бесмртна.“¹

1. Шта значи „састављена су од“? _____
2. Да ли се људска душа састоји од различитих елемената као материјална тела? _____
3. Да ли је људска душа физички ентитет? _____

ОДЕЉАК 2

У писму написаном у име Чуvara стоји: „људска душа настаје зачећем.“² У одговору на питање о „зачећу“ Универзални дом правде каже:

„Ништа није нађено у Баха'и Списима што прецизно одређује биолошки моменат и природу догађаја који се назива 'зачећем'. Овај термин изгледа да није прецизан ни у медицинском контексту. Једно разумевање зачећа је да је оно истовремено са оплодњом; док је друго да се оно догађа након оплодње и имплантације, са почетком трудноће. Тако да можда није могуће знати када се догађа везивање душе за материјалну форму, те таква питања можда остају нерешива за људску мисао и истраживање, јер се односе на мистерије духовног света и природу саме душе.“³

1. Када настаје људска душа? _____
_____
2. Да ли термин „зачеће“ описује конкретан биолошки тренутак? _____

ОДЕЉАК 3

Веза душе и тела није материјална; душа не улази нити напушта тело и не заузима физички простор. Њена веза са телом личи на везу светлости са огледалом у коме се одражава. Светлост није у огледалу. Исто тако ни душа није у телу. Како Абду'л-Баха каже:

„Рационална душа, или људски дух, не постоји инхерентно у телу – што значи да она не улази у тело; јер су инхеренција и улазак карактеристике тела, док је рационална душа посвећена изнад тога. Никада, за почетак, и не улази у ово тело да би јој, пошто га напусти, било потребно неко друго боравиште. Не, веза духа и тела је попут везе светиљке и огледала. Уколико је огледало углачано и усавршено, светлост ће се огледати у њему, а уколико се огледало разбије или прекрије прашином, светлост се више неће одражавати у њему.“⁴

1. Попуните празна места у следећим реченицама:

- а. Рационална душа, или _____, не постоји инхерентно у телу – што значи, да она не _____.
- б. _____, или људски дух не улази у тело, јер су инхеренција и улазак _____, а рационална душа је _____.
- в. Никада, за почетак _____ да би јој, пошто га напусти, било потребно неко друго боравиште.
- г. Веза духа и тела је попут _____.
- д. Уколико је огледало углачано и усавршено _____ огледати у њему.
- ђ. Уколико се огледало разбије или га прекрије прашина _____ у њему.

2. На основу онога што смо да сада проучавали, одлучите да ли је следеће тачно:

- _____ Душа не припада физичком свету
- _____ Душа је у телу
- _____ Тело поседује душу
- _____ Душа је бесмртна
- _____ Особа настаје тако што се душа повезује са ембрионом.
- _____ Живот почиње рођењем.
- _____ Материјално постојање појединца наставља се и после смрти.
- _____ Живот се састоји од онога што нам се свакодневно дешава.

3. Опишите везу између душе и тела помоћу поређења светлости у огледалу. _____
- _____
- _____
- _____

ОДЕЉАК 4

Постоји посебан однос душе и тела који заједнички творе људско биће. Тај однос траје само колико и смртни живот. Када се та веза прекине, враћају се своје почетку – тело свету праха, а душа Божјим духовним световима где наставља да напредује.

Абду'л-Баха каже:

„Људски дух има почетак, али нема краја: Опстаје заувек.“⁵

У једном предавању објашњава:

„Тело није потребно духу, али је дух потребан телу без кога не може да живи. Душа може да живи без тела, али тело без душе умире.“⁶

Чувар објашњава:

„Што се тиче људске душе: Према баха'и учењу људска душа настаје формирањем ембриона и наставља да се развија и пролази кроз безбројне етапе постојања након одвајања од тела. Њено напредовање је бесконачно.“⁷

1. Имајући у виду претходне цитате ,одговорите на следећа питања:

а. Да ли је телу потребна душа? _____

б. Да ли је души потребно тело? _____

в. Шта се дешава са везом душе и тела после смрти? _____

_____

г. Шта се дешава са душом после смрти? _____

_____

д. Колико дуго траје напредовање душе? _____

_____

ђ. Када завршава живот? _____

_____

2. Одлучите шта је од следеће у складу са оним што смо до сада проучавали:

- _____ Смрт је казна
- _____ Веза душе и тела траје само током смртног живота
- _____ Тело може да бесконачно напредује
- _____ Душа ће бесконачно да напредује
- _____ Смрт је крај живота
- _____ Доћи ће судњи дан када ће мртви устати
- _____ Након смрти, душа постаје слободнија него што је била
- _____ Живот се завршава смрћу
- _____ Треба да се плашимо смрти
- _____ Храна, одећа, рекреација и одмор су потребни за душу
- _____ Душа се замара како тело губи енергију
- _____ Болест и слабост тела не утичу на душу
- _____ Људско биће ће и након смрти имати физичке потребе

ОДЕЉАК 5

Видели смо да душа не заузима физички простор нити делује по законима природе као материјални ентитети. Душа делује у свету посредством тела, али то није једини начин на који она показује своју моћ. Баха'у'лах каже:

„Заиста кажем, људска душа је изнад сваког изласка и уласка. Непомична је, а ипак лети; креће се, а не миче се.“⁸

Абдул'-Баха нам говори:

„Знај да постоје две врсте опажања људског духа; то јест, људски дух оперише и схвата на два начина. Један је посредством инструмента тела и органа. Тако да види помоћу очију, чује ушима, говори језиком...

Други начин деловања духа је без ових телесних инструмената и органа.“⁹

1. Попуни празнине у следећим реченицама:

а. Људска душа је изнад сваког _____ и _____.

б. _____, а ипак _____.

в. _____, а ипак _____.

2. Опишите два начина на који душа опажа и делује на овом свету. _____
_____
_____

3. Можете ли навести примере утицаја и деловања душе без телесних инструмената?
_____
_____
_____

ОДЕЉАК 6

Сада, у светлости разматрања изнетих у претходном одељку, прочитајте следећи одломак из списа Баха‘у‘ле.

„Знај да је душа човекова узвишена изнад и независна од свих слабости тела и ума. То што болесна особа показује знаке слабости јесте услед препрека постављених између душе и тела, јер душа остаје недотакнута болестима тела. Размисли о светлости лампе. Иако спољашњи предмет може да препречи њено зрачење, светлост наставља да сија несмањеном снагом. Исто тако, свака болест која погађа човеково тело је препрека која спречава душу да покаже своју инхерентну моћ и силу. Када, међутим, напусти тело показаће такву узнесеност и открити такав утицај коме није равна ниједна овоземаљска сила. Свака чиста, свака префињена и посвећена душа биће обдарена огромном снагом и славиће са великом радошћу.“¹⁰

1. Објасните сопственим речима како душа остаје нетакнута слабошћу тела и ума и шта ће постати очигледно након раздвајања тела и душе.

---

2. Да ли ћемо задржати своју индивидуалност након смрти свог физичког тела? _____

ОДЕЉАК 7

Баха'у'лах каже:

„А сада о твом питању у погледу душе човека и њеног преживљавања после смрти. Знај заиста да ће душа, након одвајања од тела наставити да напредује све док не досегне присутност Бога, у стању и условима које не могу да промене ни обрате раздобља и векови, нити мене и удеси овога света. Она ће потрајати колико и Краљевство Божје, Његова власт, Његова владавина и моћ. Она ће јасно показивати Божје знакове и Његова својства, и откриваће Његову љубазну благост и дарожљивост.“¹¹

1. Колико дуго ће душа наставити да напредује након смрти? _____
_____
2. У каквом стању ће душа наставити своје вечно путовање ка Богу? _____
_____
_____
3. Који су неки од атрибута које ће душа манифестовати у том стању? _____
_____
4. На основу онога што смо до сада проучавали, шта је од следећег тачно.
____ Божје Краљевство ће вечно трајати.
____ Душа је способна да манифестује божанске атрибуте.
____ Молитве за покојнике немају утицаја на њихове душе.
____ Душа је вечна.

ОДЕЉАК 8

Баха'у'лах изјављује:

„Знај да свако ухо које чује, ако је одржавано чистим и неокаљаним, мора у свако доба и са свих страна да чује глас који казује ове свете речи: „Заиста, ми смо Божји, и к Њему ћемо се вратити.“ Тајне човекове телесне смрти и његовог повратка нису биле откривене, и још остају непрочитане.

„Смрт сваком оданом вернику нуди чашу која је живот заиста. Она дарује радост и доноси весеље. Она даје дар вечног живота.“

ОДЕЉАК 9

Абду'л-Баха објашњава:

„У почетку свог живота човек је био у свету утробе, где је развијао способности и заслугу да ступи у овај свет. Способности које су неопходне у овом свету развио је у том претходном. Потребне су му очи за овај свет; развио их је у свету утробе. Потребне су му уши у овом свету; развио их је тамо. Све способности потребне у овом свету стекао је у свету утробе. У том је свету постао спреман за овај, те када је закорачио у овај свет видео је да поседује све потребне моћи и да има удове и органе неопходне за овај живот, а које је стекао у утроби. Следи, дакле, да и у овом свету треба да се припреми за наредни. Баш као што је у утроби стекао моћи неопходне за овај свет, тако исто мора да стекне оно што ће му бити потребно у свету Краљевства – што значи све небеске моћи – на овоме свету.“¹⁴

1. Одлучите да ли је следеће истина:

_____ Све моћи неопходне за овај свет стечене су у утроби.

_____ Нема потребе да се припремамо за наредни свет.

_____ Оно што нам је потребно у свету Краљевства стећићемо тамо.

_____ Сврха овога живота је стицање моћи неопходних за живот у наредном свету.

_____ Истински живот почиње смрћу и одласком у божанско Краљевство.

_____ Истински живот почиње на овом свету и наставља се после физичке смрти.

2. Које су неке од способности које човек стиче у свету утробе?

---

3. Који су неки од дарова које треба да стекнемо овде за живот после смрти?

ОДЕЉАК 10

Баха'у'лах проглашава:

„Једина дужност човека је да на овај Дан досегне онај део из бујице милости који је Бог за њега излио. Нека нико, стога, не размишља о томе колико је велика или мала посуда. Нечији део може да стане на длан човечје руке, део других може да испуни чашу, а трећих чак и читаво ведро.“¹⁵

1. У светлу горњег цитата, одговори на следећа питања:

а. Шта је дужност сваког појединца данас? _____

_____

б. Наведи неке од благослова које си добио од Бога? _____

_____

в. На шта се односи реч „посуда“ у горњем цитату? _____

_____

г. Зашто не треба да размишљамо о „величини“ способности којом смо обдарени? _____

_____

_____

д. Које су неке од ствари које нас спречавају да примимо део Божје милости? _____

_____

_____

2. Шта је од следећег истина?

_____ „Величина“ наше способности односи се на то колико смо паметни?

_____ Да бисмо служили Богу, треба да заборавимо на своје слабости и у потпуности се ослонимо на Њега.

_____ Ако на овом свету не развијемо способности које нам је Бог подарио, душе ће нам бити слабе када доспемо на други свет.

ОДЕЉАК 11

Баха'у'лах каже:

„Упитао си Ме о природи душе. Знај, уистину, да је душа Божји знак, небески драгуљ чију стварност нису успели да схвате најученији од људи, и чије тајне никакав ум, ма колико бистар он био, не може да очекује да ће открити. Она је прва међу створеним стварима која је објавила узвишеност свог Створитеља, прва препознала Његову Славу, ухватила се Његове Истине, и поклонила се пред Њим у поштовању.“¹⁶

1. Попуните празнине у следећим реченицама:
  - а. Душа је Божји _____.
  - б. Душа је _____ чију _____ најученији нису успели да схвате, и чије _____ ниједан ум ма како оштар не може да икада _____.
  - в. Душа је _____ која је објавила _____.
  - г. Душа је прва која је _____ Божју славу.
  - д. Душа је прва која се _____ Божије истине.
  - ђ. Душа је прва која се _____ у поштовању пред Богом.

2. Шта је истина од следећег?
  - _____ "Открити" значи схватити.
  - _____ Међу свим створеним стварима, прва која је препознала Бога је ум.
  - _____ "Бистар ум" значи оштар ум.
  - _____ Учена особа разуме тајну душе.
  - _____ Само филозофи могу да објаве Божју изврност.
  - _____ Није потребно размишљати о души, јер је никада нећемо успети даје разумемо.

ОДЕЉАК 12

Баха'у'лах изјављује:

„Ви сте попут птице која се уздиже, пуном снагом својих моћних крила и са пуним и радосним поуздањем, кроз бескрај небеса, све док се приморана да задовољи своју глад, не окрене са чежњом води и блату на земљи доле, и ухваћена у мрежу жеље, буде немоћна да настави свој лет у краљевства из којих је дошла. Немогавши да отресе тежак терет са својих заблаћених крила, та птица, до тада становник небеса, сада је присиљена да тражи стан у праху. Стога, о Моје слуге, не прљајте своја крила глином непослуха и испразних жеља, и не допустите да буду окаљена прахом зависти и мржње, како не бисте били спречени да узлетите на небеса Мојега божанскога знања.“¹⁷

1. Допуните реченице ниже.
  - а. Птица о којој Баха'у'лах говори у овом цитату је људска _____.

б. Та птица је становник _____.

в. Та птица је сада приморана да тражи свој дом у _____.

2. Одговорите на следећа питања:

а. Како се могу „упрљати“ крила душе? _____

_____

б. Шта су неки терети који, попут „земаљске воде и глине“, отежавају крила душе? _____

_____

в. Шта су неке од ствари које могу да нас спрече да се винемо у небеса божанског знања? _____

_____

г. Зашто би душа заменила свој небески дом за прашину овог света? _____

_____

3. Да ли су следећи искази истинити?

_____ Световне везе успоравају духовни напредак.

_____ Наша тврдоглавост и испразне жеље спречавају нас да полетимо небесима божанског знања.

_____ Завист и мржња су природне људске особине и не оптерећују душу.

_____ Можемо се ослободити од терета који нас спречава да се винемо у небеса одвајајући се од ствари овога света.

_____ Дом душе је у овоме свету.

ОДЕЉАК 13

Баха‘у‘лах каже:

„Створивши свет и све што у њему живи и креће се, Он је, директним деловањем Своје неспутане и врховне Воље одлучио да подари човеку јединствену различитост и способност да спозна Њега и да љуби Њега”, способност коју ваља сматрати зачетним подстицајем и првобитном намером која је подлога читавом

стварању... У самоме срцу стварности сваке створене ствари обасјао је светлошћу једно од Својих имена, и учинио је примаоцем славе, једног од Својих атрибута. На стварност човека, међутим, усредредио је сјај свих Својих имена и особина, учинивши је тако огледалом Себе Самога. Једини од свих створења, човек је био изабран за тако силну милост, тако трајно обиље.“¹⁸

1. Попуните празнине у следећим реченицама:

а. Бог је одлучио да подари човеку јединствену особину и способност да _____
_____

б. У самоме срцу стварности _____ створене ствари Бог је обасјао
светлошћу _____, и учинио га примаоцем славе
_____.

в. На стварност човека, Он је усредредио сјај _____
_____ и учинио га огледалом _____.

2. Одговорите на следећа питања.

а. Можеш ли да набројиш неке од Божјих атрибута? _____
_____
_____

б. Који су неки од Божјих атрибута који се одражавају у људској души? _____
_____
_____

в. Какви атрибути могу да се манифестују? _____
_____
_____

г. За коју је силну мислот људско биће изабрано? _____
_____
_____

3. Шта је од следећег истина?

_____ Људско биће није издвојено од остатка створенога.

_____ Способност да се спозна и воли Бог је покретач и првобитна намера у основи целокупног стварања.

_____ Стварност сваке створене ствари је примање једног од Божјих атрибута.

_____ Људска душа може да одрази све Божје атрибуте.

ОДЕЉАК 14

Баха'у'лах нам говори:

„Те енергије којима је Даница Божанскога обиља обдарила стварност човека леже, међутим, успаване у њему, као што је пламен скривен у свећи, а зраци светлости потенцијално присутни у светиљци. Зрачење тих енергија може да буде помрачено световним жељама баш као што светлост сунца може да буде скривена испод прашине и прљавштине које покривају огледало. Ни свећу, нити светиљку не могу упалити њихови напори без помоћи, нити се огледало може ослободити своје прљавштине. Јасно је и очигледно да светиљка неће бити упаљена док се не запали ватра, а уколико прљавштина није избрисана са лица огледала, оно никада неће представљати слику сунца нити одразити његову светлост и сјај.“¹⁹

1. Шта значи реч „успаван“? _____
_____
2. Које способности су успаване у души човека? _____
_____
3. Које потенцијале поседује светиљка? _____
_____
4. Које потенцијале поседује огледало? _____
_____
5. Шта треба да урадимо светиљци да би она могла да даје светлост? _____
_____
- 6.. Шта треба да урадимо огледалу да оно може да одражава светлост? _____
_____
7. Да ли светиљка и огледало могу сами да објаве своје потенцијале? _____
_____
8. Како можемо да повежемо те примере са стањем људске душе? _____
_____
9. Ко може да наведе људску душу да објави своје потенцијале? _____
_____

ОДЕЉАК 15

Баха'у'лах каже:

„Врата спознаје Пра-давнога Бића увек су била и даље ће бити затворена пред лицем људи. Разумевање нити једнога човека никада неће задобити приступ у Његов свети Двор. Међутим, као знак Његове милости, и као доказ Његове доброте која љуби, Он је објавио људима Данице Његова божанског вођства, Симболе Његова божанског јединства, те наложио да знање тих посвећених Бића буде истоветно знању Њега Самога. Ко год препознаје њих, препознао је Бога. Ко год послуша њихов зов, послухнуо је Глас Божји, а ко год посведочи о истини њихове Објаве, посведочио је о истини Бога Самога. Ко год се од њих окрене, окренуо се од Бога, а ко год није поверовао у њих, није поверовао у Бога. Сваки је од њих Пут Божји који повезује овај свет са краљевствима горе, и Стег Његове Истине сваком у краљевствима на земљи и на небу. Они су Објављивачи Божји међу људима, докази Његове Истине и знамења Његове славе.“²⁰

1. Имајући у виду претходни цитат, одговорите на следећа питања:
  - a. Да ли је могуће да директно спознамо Бога? _____
  - б. Како онда можемо да спознамо Бога? _____
_____
  - в. Можете ли да наведеш неке од Даница божанског вођства? _____
_____
  - г. Чији Глас су слушали они који су слушали Божје Објаве? _____
_____
  - д. Коме окрећемо леђа када игноришемо позив Божјих Објава? _____
_____

2. Допуни следеће реченице:
  - a. Врата спознаје Прадавнога Бића увек су била и даље ће бити _____
_____
  - б. Разумевање нити једнога човека никада неће задобити приступ у _____
_____
  - в. Бог шаље Своје Објаве као знак Своје _____ и као доказ Своје _____.
  - г. Спознаја Божје Објаве истоветна је _____.

- д. Ко, дакле, препознаје њих _____.
- ђ. Ко послуша њихов зов _____.
- е. Сваки је од њих Пут Божји који _____.

3. Шта је од следећег истина?

- _____ Можемо да духовно напредујемо ослањајући се само на своје напоре.
- _____ Бог нам је подарио ум и он је довољан за напредовање.
- _____ Напредоваћемо духовно тако што ћемо препознати Божју Објаву и чинити напор да живимо према Његовом учењу.
- _____ Можемо духовно напредовати препознавањем Манифестације Бога и улагањем труда да живимо у складу са његовим учењима.
- _____ Можемо да директно спознамо Бога.
- _____ Људска бића могу постати попут Бога.
- _____ Бог је изнад људског разумевања.
- _____ Када слушамо речи Божје Објаве, слушамо Божји Глас.

ОДЕЉАК 16

Баха'у'лах изјављује:

„Божји Пророци и Гласници послати су са једином сврхом да воде човечанство на праву Стазу Истине. Сврха Њихових откровења била је да образују све људе, како би могли, у смртном часу, да се уздигну, у највећој чистоти и светости и у потпуној одвојености, ка трону Највишега.“²¹

А у другом одломку каже:

„Човек је врхунски талисман. Међутим, недостатак одговарајућег образовања лишио га је онога што природно поседује. Речју која произилази из уста Божјих био је позван у постојање; још једном речју поведен је како би препознао Извор својега одгоја; Још једном речју заштићени су његов положај и судбина. Велико Биће каже: Посматрајте човека као рудник богат драгуљима непроцењиве вредности. Једино га образовање може навести да покаже своја богатства, и омогућити човечанству да од њих има користи. Кад би се икоји човек замислио над оним што су објавили Списи послани доле са неба свете Воље Божје, он би спремно признао да је њихова сврха да сви људи буду посматрани као једна душа, како би печат „Краљевство ће бити Божје” био утиснут у свако срце, а светло Божанскога обиља, милости и милосрђа обавили цело човечанство.“²²

1. Са којом сврхом су послати Божји Гласници? _____
_____
_____
2. Шта је сврха Њихових откровења? _____
_____
_____
3. Шта значи реч „талисман“? _____
_____
4. Шта је последица недостатка доброг образовања? _____
_____
5. Шта производи добро образовање? _____
_____
_____
6. Шта је Извор образовања? _____
_____
7. Шта је наша судбина? _____
_____
8. Која су нека од драгуља које образовање разоткрива? _____
_____
9. Шта препознајемо када медитирамо на Свете списе? _____
_____
_____
_____

ОДЕЉАК 17

Баха'у'лах каже:

„Ти си ме, надаље, запитао о стању душе након што се одвоји од тела. Знај, заиста, да ако је душа човека ишла путевима Божјим, она ће се несумњиво вратити и придружити слави Љубљенога. Божје Ми праведности! Она ће досећи такво стање какво не може да ослика ниједно перо, нити језик опише. Душа која је остала

верна Божјој Ствари, и која је непоколебљиво чврсто остала на Његовом путу, након узлета биће обдарена толиком снагом да ће сви светови које је Свемогући створио моћи од ње да имају користи.“²³

1. Допуните следеће реченице:

а. Ако је душа човека ишла путевима Божјим, она ће се несумњиво _____
_____

б. Она ће досегнути такво стање _____
_____

в. _____ која је остала _____ и која је непоколебљиво чврсто _____ на _____, након _____ биће обдарена толиком _____, да ће сви светови које је _____ моћи од ње да имају _____.

ОДЕЉАК 18

Баха'у'лах нам говори:

„Благословена је душа која је, у часу одвајања од тела, очишћена од испразних маштања људи овог света. Таква душа живи и креће се у складу са Вољом њеног Створитеља, и улази у највиши Рај. Небеске Деве, становнице најузвишенијих одаја кружиће око ње, а Пророци Божји и Његови избраници заискат ће њено друштво. С њима ће душа слободно разговарати, и приповедаће им шта је морала да поднесе на путу Бога, Господа свих светова.“²⁴

„Морао би опростити грешнику, и не презирати његов низак положај, јер нико не зна какав ће његов крај бити. Колико је често грешник у смртном часу досегао стварност вере, и испивши гутљај бесмртности полетео ка Друштву у висини! А колико је често одани верник, у часу узлета душе доживео такву промену да је пао у најдубљи огањ!“²⁵

1. У каквом стању треба да нам буде душа када се одваја од тела? _____
_____

2. Шта су нека од испразних уображења? _____
_____
_____
_____

3. У каквом стању ће душа ослобођена испразних маштања живети и кретати се након смрти? _____
_____
_____
4. С киме ће се таква душа дружити? _____
_____
5. Да ли ће таква душа моћи да разговара са Божјим Пророцима и Његовим одабранима?
_____
6. Шта можемо сада да урадимо да бисмо осигурали вечни живот? _____
7. Које духовне квалитете повезујемо са постизањем вечног живота? _____
_____
_____

ОДЕЉАК 19

Абду'л-Баха објашњава:

„Како људски дух живи вечно пошто одбаци овоземаљско обличије, он је, као све постојеће ствари, несумњиво способан за напредовање, те тако можемо се молити да упокојене душе напредују, да им буде опроштено или да буду обасуте божанским даровима и милошћу. Зато се, у молитвама Баха'ула, моли за Божји опроштај за оне који су се узнели на онај свет. Поред тога, баш као што је људима потребан Бог на овом свету, тако им је потребан и у наредном. Створења увек имају потребе, а Бог је потпуно независан од њих, било на овом или на оном свету.“²⁶

1. Зашто треба да се молимо за душе покојника?

ОДЕЉАК 20

Абду'л-Баха пише:

„Када се људска душа вине из ове пролазне гомиле прашине и уздигне у Божји свет, тада ће спасти велови, а истине ће изаћи на светло и све што је раније било непознато постаће јасно, а скривене тајне постаће разумљиве.

Размисли како је биће, у свету утробе, било глуво, слепо и немо; како је било лишено свакога опажаја. Но, из тог света таме ступило је у свет светлости, те је његово око прогледало, ухо зачуло, језик проговорио. Исто тако, када похита са овог смртног места у Краљевство Божје, родиће се у духу; онда ће да се отвори око опажања, ухо душе да зачује, а истине које су му раније биле непознате постаће једноставне и јасне.“²

1. Попуни празнине.

а. Када људска душа напусти овај свет тада

- Велови _____.

- А истине _____.

- И све дотада непознате ствари _____.

- А скривене истине _____.

б. У свету _____, били смо _____,
_____ и _____.

в. Када смо се родили на овај свет очи су нам _____, уши _____, а језик _____.

г. Исто тако, када пређемо у Краљевство Божје, _____ у _____.

д. Око опажања ће се _____, уши душе _____, а _____ које су нам раније биле непознате постаће _____ и _____.

2. Који од следећих исказа су истинити:

_____ Када смо у свету утробе, свесни смо овога света.

_____ Наше стање након смрти нам је непознато у овом животу.

_____ Потпуно нови хоризонти отвориће нам се након смрти.

_____ Када умremo, враћамо се на овај свет да се поново родимо.

ОДЕЉАК 21

Баха'у'лах каже:

„А сада поводом твог питања да ли људске душе остају свесне једне других након одвајања од тела. Знај да ће душе људи Баха, који су ушли и установили се унутар Гримизне Арке, бити присно повезане и разговараће једне с другима и биће тако удружене у својим животима, тежњама, циљевима и напорима да ће бити попут једне душе. Они су доиста од оних који су добро обавештени, који су оштровиди и обдарени разумевањем. Тако је одлучио Онај Који је Свезнајући, Премудри.“

„Људи Баха, који су становници Божје Арке, сви су до једног свесни стања оних око себе, уједињени су везама присности и другарства. Такво стање, међутим, зависи од њихове вере и понашања. Они који су истога ранга и ступња потпуно су свесни способности, карактера, достигнућа и заслуга осталих. Они нижега ранга, међутим, нису способни да добро процене ступањ, или да процене заслуге оних који су вишег ранга од њих. Свако ће задобити свој удео од Господа. Благословен је човек који је своје лице окренуо ка Богу, Врховном Господару свега, Најмоћнијем, Свепраштајућем, Премилосрдном.“²⁸

1. Да ли ћемо на оном свету препознати људе које смо познавали на овом свету? _____
_____
2. Колико блиско ће душе бити повезане на оном свету? _____
_____
3. Од чега зависе разлике и положаји душа на оном свету? _____
_____
4. Да ли ће било ко остати лишен Божје милости? _____

ОДЕЉАК 22

Баха'у'лах нас саветује:

„О, Моје слуге! Не тугујте, ако је у овим данима и на овомземаљском нивоу, Бог наложио и објавио ствари противне вашим жељама, јер су дани блажене радости, небескога усхита јамачно спремљени за вас. Светови, свети и духовно блистави, разоткриће се пред вашим очима. Он вам је наменио, у овом свету и даље, да уживате у њиховим добрима, имате удела у њиховим радостима и добијете део њихове подржавајуће милости. Сваки од њих несумњиво ћете досећи.“²⁹

1. Шта је од следећег истина?

_____ Треба да тугујемо када ствари не иду онако како бисмо желели.

_____ Све, и добро и лоше, је Бог одредио.

_____ Дани блаженства нас све чекају.

_____ Сигурно ћемо једном угледати светове светости и духовне славе.

_____ Суђено нам је да окусимо добробити светова духовне славе и светости, како у овом тако и у вечном животу.

2. Зашто не треба да тугујемо када се догађају ствари супротне нашим жељама? _____

---

3. Шта нам Баха'у'лах обећава у овом цитату? _____

ОДЕЉАК 23

У овом делу сте размишљали о значењу људског живота. Доста тога сте научили о природи душе, смислу овоземаљског живота, важности развијања духовних квалитета и обећању вечног живота, славног и радосног. У другом делу ове књиге говорили смо о двострукој сврси – сврси нашег духовног и интелектуалног развоја и нашем доприносу трансформацији друштва. Сада је прилика да се вратимо том концепту и размислимо о значају учешћа у оба ова аспекта наше сврхе, у светлу стечених увида у напредовање душе. Вашем размишљању може да помогне и дискусија у групи о доле наведеним темама.

1. *Развијање духовних квалитета.*
2. *Послушност Божјим законима.*
3. *Допринос добробити човечанства.*
4. *Напредовање на путу службе*

БИБЛИОГРАФИЈА

1. Iz govora održanog 10.11.1911. godine, objavljenog u knjizi *Pariški govori: Govori koje je održao 'Abdu'l-Bahá 1911. godine*, br. 29.12-13.
2. Iz pisma napisanog 1. aprila 1946. u ime Shoghi Effendija, objavljenog u *Lights of Guidance: A Bahá'í Reference File* (New Delhi: Bahá'í Publishing Trust, 1988., izdanje 2010.), br. 1820, str. 537.
3. Iz pisma napisanog 28. jula 2016. u ime Univerzalne kuće Pravde.
4. 'Abdu'l-Bahá, u *Some Answered Questions* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2014., izdanje 2016.), br. 66.3, str. 352–53
5. Ibid., br. 38.5, str. 220.
6. Iz govora koji je 'Abdu'l-Bahá održao 9.11.1911. godine, objavljenog u *Pariškim govorima*, br. 28.16, str. 104.
7. Iz pisma koje je 31. prosinca 1937. godine napisano u ime Shoghi Effendija, objavljeno u *Lights of Guidance*, br. 680, str. 204.
8. *Odlomci iz Spisa Bahá'u'lláha* (Zagreb, 2001.), LXXXII, p. 8, str. 183.
9. 'Abdu'l-Bahá, u *Some Answered Questions*, br. 61.1-2, str. 334.
10. *Odlomci iz spisa Bahá'u'lláha*, LXXX, p. 2, str. 174.
11. Ibid., LXXXI, p. 1, str. 176.
12. Ibid., CLXV, p. 1–3, str. 391–92.
13. Bahá'u'lláh, *Skrivene Reči* (Beograd 1991.), s arapskog br. 32, str. 13.
14. Iz govora održanog 6. Jula 1912. godine, objavljenog u *The Promulgation of Universal Peace: Talks Delivered by 'Abdu'l-Bahá during His Visit to the United States and Canada in 1912* (Wilmette: Bahá'í Publishing, 2012.), str. 315-316. (autorizirani prevod)
15. *Ulomci iz spisa Bahá'u'lláha*, V, p. 4, str. 8.
16. Ibid., LXXXII, p. 1, str. 179–80.
17. Ibid., CLIII, p. 6, str. 370–71.
18. Ibid., XXVII, p. 2, str. 72–73.
19. Ibid., XXVII, p. 3, str. 73.

20. Ibid., XXI, p. 1, str. 54–55.
21. Ibid., LXXXI, p. 1, str. 177.
22. Ibid., CXXII, p. 1, str. 293–94.
23. Ibid., LXXXII, p. 7, str. 182.
24. Ibid., LXXXI, p. 1, str. 176–77
25. Ibid., CXXV, p. 3, str. 300–1.
26. ‘Abdu’l-Bahá, u *Some Answered Questions*, br. 62.3, str. 340–41.
27. *Selections from the Writings of ‘Abdu’l-Bahá* (Wilmette: Bahá’í Publishing, 2010., izdanje 2015.), br. 149.3–4, str. 246–47.
28. *Ulomci iz spisa Bahá’u’lláha*, LXXXVI, p. 1–2, str. 192–93.
29. Ibid., CLIII, p. 9, str. 373.